Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК ХС Ч. 236. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 13, 1983 No. 236. VOL. XC.

ТОРОНТОНСЬКІ ЩОДЕННИКИ ПОДАЛИ ШИРОКІ ВІДОМОСТІ ПРО ІУ СКВУ

Торонто. — Обидва великі щоденники цього найбільшого населенням міста Канади, „Торонто Стар" і „Ґлоб енд Мейл", у понеділок, 5-го грудня, подали з світлинами широкі звідомлення про ІУ Світовий Конґрес Вільних Українців, що тут відбувався від середи, 30-го листопада, до неділі, 4-го грудня. Зокрема широке покриття здобула Поминальна маніфестація українців у Мейпл Ліф Ґарденс у неділю, з виступом головного промовця лідера консерватистів Браєна Малроні.

Газета „Торонто Стар" вже в її ранковому виданні, на першій сторінці щоденника подала велику статтю присвячену ІУ СКВУ, авторів Келлі МекПарланда і Деніса Гарінґтона, власних кореспондентів, а поруч пишалися на чотири колонки фотографія вручання квітів дружині Малроні Міллі. Вручення квітів перевела „Міс Україна", канадська красуня Алісія Ключник. Під світлиною сказано, що головний промовець, провідник опозиції,у зверненні до зібраних атакував совєтський уряд за його ставлення до українців. В тексті самої статті повторено ці слова та окремо проаналізовано текст виступу цього визначного канадця, зокрема те, що Б. Малроні використав нагоду своєї промови до біля 10,000 учасників Маніфестації, щоб оголосити, що він як лідер консерватів призначив свого попередника на цьому пості, колишнього прем'єра Канади Джо Кларка, очолити ґоловні студії контролі озброєнь і роззброєння в світі з рамени Канади. Це призначення Кларка на цю мирову місію зроблене на прохання також теперішнього прем'єра Канади П'єра Трудо.

Далі згадується в статті, що українська кількатисячна авдиторія гаряче оплескувала промовця та його дружину і що всі зібрані є „непохитно стійких антисовєтських настанов", та наводиться висловлювання новообраного президента СКВУ Петра Саварина, канцлера Альбертського університету, який пояснював репортерам зі свого боку певні проблеми. Він, як консерватист, говорив про справу миру в світі та про одну канадську двопартійну міжнародну політику.

В цій же газеті, в іншій статті під промовистим заголовком — „Українців обвинувачують совєти у вислузі нацистам" (авторства Томи Спірса) також широко подано про ІУ СКВУ, але головну увагу уділено протестові, що його склала совєтська амбасада ще попереднього місяця перед урядом Канади, остерігаючи канадських лідерів, щоб вони „не порушували Гельсінкських угод" своєю активною участю в Конґресі українців, які, мовляв, усі є „німецькими фашистськими коляборантами" або — „прибічниками нацистів", і що „в українців є на думці лише одне, щоб повалити уряд Української Совєтської Соціялістичної Республіки, і, навіть гірше, завалити сам Совєтський Союз". В статті пишеться про совєтську вимогу, передану пресовим речником совєтів, щоб канадський уряд „бойкотував" це українське „провокативне" для СССР зібрання. Цей речник сказав, ще про інші подібні „страхи".

У статті від автора написано про те, що СКВУ репрезентує три мільйони українців, які проживають у 20 країнах вільного світу, а нововибраний президент СКВУ підкреслив , що цей Конґрес відбувається якраз у 50-ту річницю вимордування штучним голодом, створеним червоною Москвою, понад семи мільйонів українських селян, та про те, що СССР мусів би поставити цим жертвам українського голокосту пам'ятник.

В статті пишеться також про визначного промовця з Англії, члена британського парляменту Степана Терлецького, який у його виступі закликав українську молодь, народжену вже у вільному світі, зацікавитися політичною кар'єрою в їхніх країнах, бо в той спосіб вони могтимуть впливати на хід політичних подій.

(Закінчення на ст. 3)

Під час ІУ СКВУ відбувся ряд імпрез

Торонто. (О.К.). — Крім пленарних довгогодинних нарад ІУ СКВУ, спільних полуденків, бенкету та маніфестації в чотирьох днях того найбільшого збору відбулося багато імпрез так на пленумі ІУ СКВУ, як і на нарадах комісій.

На все це, навіть на дискусію над друкованими звітами уступаючої Президії Секретаріяту та її комісій, не вистачало часу, і треба було обмежитися лише до коротких зібрань, запитів чи евентуальних виборів нових органів.

На пленарних сесіях Конґресу були ще звіти уступаючої Президії, які делегати одержали майже в цілості друковані і до яких було ряд ділових запитів. Зокрема багато запитів було до генерального секретаря Президії СКВУ Василя Безхлібника, який, крім ділового звіту, подав ще й свої критичні завваження відносно різних контроверсійних справ та видрукував їх у загальному звіті.

У програмі пленарних сесій були намічені доповіді, з яких відбулися три вповні, одна в скороченні, а на п'яту не стало часу.

Незвичайно цікавий показ фільму „Штучний голод в Україні 1932-33" під режисурою Славка Новицького показували тричі вечорами в залі готелю, де відбувався Конґрес. Публіка прийняла його з великим зацікавленням, хоч багато делегатів з уваги на наради не могли його оглянути.

Також у залях готелю відбувалися сесії поодиноких комісій і рад, а їхні резолюції були прочитані та враз з іншими резолюціями віддані до остаточного узгіднення і проголошення новообраній Президії Секретаріяту. На Науковій Раді СКВУ обрано новий провід в складі: проф. Любомир Винар, голова; проф. Василь Омельченко, заступник голови; проф. Осип Мартинюк, секретар. Крім того до Наукової Ради ввійшли: проф. Ярослав Падох, д-р Михайло Марунчак, проф. Дмитро Штогрин, проф. Наталія Пазуняк, д-р Богдан Стебельський, проф Михайло Пап і д-р Олег Підгайний.

Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада відбула свої наради і перевибори,в яких головою обрано д-ра Романа Дражньовського; до Управи ввійшли: Любов Крупа, Богдан Голинський, Іван Кузів, Василь Феденко, Оксана Соколик; до Ради мають ввійти представники молодечих організацій, яких ці організації визначать пізніше.

Ділові наради відбуло Українське Світове Патріярхальне Об'єднання, на яких прочитано ряд доповідей, як також відбулися наради Конференції Українських Молодечих Організацій та СФУЖО.

Польська газета написала про Великий голод в Україні

Стівенс Пойнт, Виск. — Польський тижневик „Ґвязда Полярна" надрукував у числі з 10-го грудня ц.р., довшу редакційну статтю про Великий голод в Україні в роках 1932-33, а головно про відзначення цієї сумної річниці українською спільнотою у З'єднаних Стейтах Америки та інших країнах вільного світу.

Приводом до написання цієї наскрізь прихильної і правдомовної у своїх висновках у статті, був Меморіяльний Тиждень і велика українська жалобна Маніфестація у Вашінґтоні в неділю, 2-го жовтня, зорганізована Крайовим Громадським Комітетом, що його, як відомо, очолює проф. д-р Петро Стерчо. Автор чи автори статті використали корисно матеріяли Андрія Білика, проф. Омеляна Пріцака та інших, а також інформації у „Свободі" та „Українському Тижневику", які газета згадує у своїй статті кажучи, що українська спільнота в ЗСА, яка не перевищує одного мільйона осіб, зуміла створити сотні різних організацій, велику сітку молоді, численні видавництва тощо.

У редакційній статті газета у стислій формі переповідає трагедію українського народу під час колективізації у 1930-их роках та наслідки сталінського жорстокого терору які коштували українцям понад сім мільйонів жертв тільки від голоду, не згадуючи інших, яких знищили комуно-московські карателі, починаючи від ЧЕКА і кінчаючи на сьогоднішньому КҐБ.

Газета слушно пригадує, що в самому Совєтському Союзі режим старався затерти пам'ять про Великий голод в Україні, бо немає там жадної історичної літератури на цю тему, а совєти навіть посередньо ніколи не хотіли взяти на себе відповідальности за цю велику трагедію українського народу. В 1975 році В. І. Козлов у своїй книзі „Народи СССР" тільки натяком згадує, що неурожай в Україні в 1932 році причинився до тимчасового зросту смертности.

Такий цинізм совєтів, — каже „Ґвязда Полярна", — викликає гнів серед вільних українців. В кінці статті автор пише, що поляки які також терплять від цього ж самого совєтського режиму, вже кілька разів згадували про Великий голод в Україні, і про те, що численні народи Африки й Азії знаходять симпатії до своїх самостійницьких аспірацій, тоді, коли на Заході дуже мало говориться про долю східньоевропейських народів, особливо тих, що втратили свою державність і свободу.

„До них належить Україна, — пише „Ґвязда Полярна" — і протест українців є рівночасно і нашим протестом. Тому вільні поляки повинні підтримувати вільних українців у їх стараннях здобути для їхнього народу свою державу".

СФУЖО ВІДЗНАЧИЛА 100-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

Торонто. (Д.Р.). — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) відбула тут у понеділок і вівторок, 28-го і 29-го листопада ц.р., дводенний З'їзд делегаток для переведення нарад повної Управи і започаткування святкувань 100-літніх роковин українського жіночого руху.

Ділові наради почались вранці 28-го листопада під проводом голови СФУЖО д-р Марії Квітковської при участі членок управи, голів складових організацій і їх делегатів. СФУЖО об'єднує тепер 22 організації, але в нарадах були заступлені лише одинадцять організацій: Ліга Українських Католицьких Жінок Канади (165 відділів), голова Аделя Дудар; Союз Українок Америки (117 відділів), голова Іванна Рожанковська; Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА (52 відділи), голова Валентина Кузьмич; Організація Українських Жінок у Великобританії (34 відділи), голова Анастазія Остап'юк; Союз Українок Австралії (18 відділів), голова Олена Шевчик; Організація Українок Канади (15 відділів), голова Софія Проців; Об'єднання Українських Жінок Німеччини (11 відділів), голова Ольга Штайнер; Товариство Українських Жінок ім. Олени Теліги в Англії (10 відділів), Катерина Починок — заступниця голови; Організація Українських Жінок в Бразилії (7 відділів), голова Лідія Єдин; Об'єднання Українок Бельгії (5 відділів), голова Іванна Коваль; Організація Українок „Відродження" в Арґентині (4 відділи), голова Марія Зінько.

Три президентки СФУЖО: Лідія Бурачинська (1977-82), ЗСА, Стефанія Савчук (1972-77), Канада, д-р Марія Квітковська (1982) ЗСА, в часі нарад Управи СФУЖО.

Ділові наради продовжувалися протягом наступного дня, включаючи звітування референток і їх оцінку та пляни на наступний рік, і закінчилися прийняттям ряду резолюцій: декляративних і ділових. Наради управи першого дня були в готелі Гілтон, а другого дня — в залі церкви св. Марії (при 276 Бетирст вулиці), де харчуванням зайнялись пані з ЛУКЖК під проводом Татіяни Дячинської, котрим складено за це щиру подяку. В часі перерви учасниці мали змогу відвідати сусідній дім, де приміщується домівка і Музей народного мистецтва ЛУКЖК та нововлаштоване бюро СФУЖО після перенесення з Філядельфії.

Програмова частина почалась 28-го листопада по полудні доповіддю для вшанування понад семи мільйонів українського люду, що згинули від штучного голоду, спричиненого червоною Москвою в Україні в роках 1932-33. Переживання цих трагічних подій зворушливо передала у своїй доповіді Анастазія Остап'юк, уроджена в Звягелі, Житомирської области, що дитиною була їх свідком і чудом пережила цей голод.

Присутні вшанували мовчанкою загинулих та ухвалили протестаційну резолюцію, котра буде вислана до Об'єднаних Націй і до урядів тих держав, де є члени СФУЖО. Символічним „голодним обідом", що складався з борщу і куска хліба, присутні бажали висловити своє співчуття для невинних жертв цього „Забутого Голокосту", а дохід із оплат призначили для потерпілих від повені у Бразилії.

Тема 50-ліття Великого голоду повторювалася і на ІУ Конґресі СКВУ (30 листопада — 4 грудня, 1983), де була виставка затитулована „МАМО, ХЛІБА", уладжена Осередком Української Культури і Освіти у Вінніпеґу, що передавала хроніку цього Українського Го-

(Закінчення на ст. 4)

Л. ВАЛЕНСА ЗНОВУ ЗАКЛИКАЄ ДО ПЕРЕГОВОРІВ

Осльо, Норвеґія. — Засновник забороненої тепер профспілки „Солідарність" та колишній її лідер Лєх Валенса, який отримав нагороду Нобеля за мир за 1983 рік, заявив у неділю, 11-го грудня, що він залишається далі переконаний, що проблеми Польщі можуть бути розв'язані тільки шляхом діялогу між польським урядом і народом.

У своєму листі поляки, прочитаному від імені Валенси офіційним закордонним представником „Солідарности", Валенса посередньо знову повторив свій заклик з минулого тижня припинити американські економічні санкції проти Польщі.

Він заявив, що його країна стоїть перед великою економічною кризою з „драматичними наслідками для свого існування польських сімей, що може мати серйозні наслідки для всієї Европи". З огляду на це, він додав: „Польщі треба помогти, вона заслуговує на допомогу".

Представляючи себе як звичайного робітника корабельні в Ґданьску, засновник і колишній лідер „Солідарности" сказав, що він вважає, що нагорода призначена не стільки йому особисто, скільки рухові „Солідарність", її прихильникам, її ідеалам.

Лист Валенси прочитав в Осльо один із колишніх керівників „Солідарности" Богдан Цивіньскі, який тепер перебуває в Брюсселі. Дружина Валенси -Данута і їх найстарший син Богдан були присутні на церемонії вручення нагород, і їх покликали отримати нагороду під бурхливі оплески усіх присутніх.

У Стокгольмі в цей час чотири інші лавреати цьогорічної нагороди Нобеля, англійський письменник і три американські вчені, підписали відозву, яка закликає совєтські власті звільнити Андрея Сахарова, борця за права людини, лавреата нагороди Нобеля за мир за 1974 рік.

Перевидано географію України, д-ра П.Оришкевича

Ню Йорк. (Шкільна Рада). — Шкільна Рада щойно перевидала підручник „Початкова географія України й українських поселень" св. пам. д-ра Петра Оришкевича.

Підручник поділяється на такі основні розділи: Орієнтування і мапа; географічне положення і розміри; межі; рельєф; води; корисні копалини; клімат; ґрунти; органічний світ; природні зони; адміністративний поділ; населення; історичні місця та українські поселення.

Книжка має 208 сторінок, ціна — 7 дол. плюс пересилка. Замовлення слід надсилати на адресу Шкільної Ради: Education Council — UCCA, P. O. Box 391 — Cooper Sta., New York, N. Y. 10276; tel.: (212) 477-1200.

ПАПА ВІДВІДАВ ЛЮТЕРАНСЬКУ ЦЕРКВУ

Рим, Італія. — У незвичайному екуменічному жесті Папа Іван Павло II відвідав у неділю, 11-го грудня, Богослужіння в лютеранській церкві. Це перший випадок такого кроку Папи.

Відвідання Папою евангельської лютеранської церкви в році 500 -ліття з дня народження Мартіна Лютера наступило після випадкового запрошення минулого року керівниками цієї церкви під час зустрічі з Папою.

Про відвідини повідомили ще 11-го листопада, в той сам день, як Ватикан опублікував лист на відзначення дня народження Лютера, в якому Папа хвалив „глибоку релігійність" ювіляра.

Офіційні представники Лютеранської Церкви підкреслили, що Богослужіння не було екуменічним, а звичайною передріздвяною службою. Представник Ватикану зі свого боку підкреслив, що всі частини Літургії були обговорені наперед і схвалені представниками Папи.

Папа, якого прийняли з пошаною, хоч і без ентузіязму понад 400 вірних, присутніх на Богослужбі, разом з ними молився за примирення серед усіх християн. Але Папа одночасно підкреслив багато теоретичних і практичних питань, які розділяють католиків і протестантів.

„Таким чином ми живемо посеред багатьох очевидних різниць, які все ще існують у вченні та житті, глибоко об'єднані солідарністю всіх християн перед Христовим спасінням", — заявив Папа німецькою мовою, яку Лютер підняв на вищий рівень своїм розривом з попередньою Церквою, мова якої була тільки латинська.

„Ми хочемо об'єднання, — продовжував Папа, — і ми боремося за це об'єднання, не допускаючи зневіри, яка може закрастися в наслідок нагромадження труднощів на нашому шляху".

У СВІТІ

ТРИНАДЦЯТЬ АНГЛІЙСЬКИХ ентузіястів футболу були ув'язнені та оштрафовані в четвер, 8-го грудня, за їх варварське бешкетування і грабежі на вулицях Люксембургу після футбольного матчу 16-го листопада між люксембурзькою та британською дружинами. Після перемоги британців так звані „любителі футболу" британських островів почали розгулювати по вулицях Люксембурґу як варвари, розбиваючи вікна в крамницях, ґрабуючи товари, б'ючи місцевих мешканців, включно з поліцією. Суд Люксембурґу засудив 13 бешкетників на різні терміни покарання від одного до чотирьох місяців та ґривною від 150 до 460 долярів. Як бешкетники були засуджені, їхні матері та подруги плакали в суді та протестували.

ВИСОКИЙ СОВЄТСЬКИЙ партійний і державний діяч колишній прем'єр-міністер і голова президії верховної ради литовської совєтської республіки, а тепер голова національної ради Верховної ради Совєтського Союзу Віталій Рубен заявив на пресовій конфренції в четвер, 8-го грудня, у Москві, що борець за людські права лавреат нагороди Нобеля академік Андрей Сахаров не сповна розуму, і його мабуть треба буде лікувати. Тобто він зробив натяк, що Сахаров може потрапити до психічної лікарні, куди потрапили численні дисиденти. Рубен виступав на пресовій конференції, присв'яченій Дневі прав лидини, який проводиться в рамках заходів ОН. Завваги Рубена були подані у відповідях на запитання закордонних кореспондентів.

ГОСТРА ВИМІНА ВЗАЄМНИМИ обвинуваченнями і погрозами відбулася в четвер, 8-го грудня, на Генеральній асамблеє ОН між делегатами Лівії та Ізраїля. Виступаючи у справі Близького Сходу, головний делеґат Лівії д-р Алі Треікі сказав, що „жидівські сіоністи використовують американський народ, щоб принизити його". Такі висловлювання лівійця негайно викликали рішуче обвинувачення Лівії в антисемітизмі, яке зробив ізраїльський делеґат. „Ми переконані, що сіонізм буде вигнаний з цієї залі так само, як був вигнаний Тайван", — сказав Траїкі. Далі лівійський дипломат продовжував: „Настав найвищий час для ОН і зокрема для ЗСА зрозуміти, що жидівський сіонізм тут у ЗСА намагається знищити американців". Такі вислови лівійського дипломата багато делеґатів сприйняли як незвичайні за своїм тоном, навіть в організації, яка звикла вже до злобних нападів на Ізраїль.

ВІЙСЬКОВИЙ РЕЧНИК Іраку повідомив у четвер, 8-го грудня, про те, що іракське летунство і військовоморські сили знищили „шість ворожих морських об'єктів". Це означає, що Ірак потопив ще шість іранських кораблів у північній частині Перської затоки. Офіційне іранське пресове аґентство зі свого боку повідомило про зістрілення одного іракського винищувача-бомбардувальника, нічого не згадуючи про іракські повідомлення. Останнім часом Баґдад отримав від Франції п'ять літаків типу Супер Етандар, які пристосовані вистрілювати ракети типу Еґзосет, які виявилися дуже ефективними у боротьбі проти кораблів під час арґентисько-британського конфлікту за Фальклянські острови.

АФЕРА З НЕЛЕҐАЛЬНИМ перевезенням надзвичайно чутливого і складного компютора зі ЗСА до Совєтського Союзу через Швецію покищо не закінчена. Шведські митні органи знову затримали транспорт з рештою частин до переловленого раніше комп'ютора. Директор шведської митниці Бйор Еріксон заявив, що ціла справа з комп'ютором є нелеґальною. Митні органи ЗСА також сказали, що обладнання, яке перехопили в Західній Німеччині та Швеції в листопаді та на початку грудня прямувало до Совєтського Созюу нелегально. Воно могло використовуватися у військовій техніці, наприклад, для керування ракетами. Закони ЗСА забороняють продаж такого устаткування Совєтському Союзові.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН виповів війну злочинному світові, який, на його думку, живе за тяжко зароблені гроші американських громадян. Президент заявив зібраним прокураторам, що війна з організованим злочинством мусить бути успішна аж поки федеральні чинники не зламають хребта злочинцям, з якими не може бути жадної домовлености, жадного детанту. „Наша мета є цілком ясна, — заявив Р. Реґен, — знищити гнізда злочинців, унеможливити їм доступ до фінансових засобів, посадити кого треба за ґрати, де вони вже давно повинні сидіти, бо організоване злочинство вже задовго „керує" цією державою". Минулого літа Р. Реґен покликав до життя окрему комісію під головуванням судді Ирвінґа Кофмана, яка має випрацювати плян припинення організованого злочинства і представити його Президентові.

ФІЛЬМОВИЙ І ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ артист Дастін Гофман розсилає по цілій країні листи до американських громадян з проханням підтримати Сімона Візенталя, зглядно його центр у Відні, який займається „виловленням" воєнних злочинців і тому самого Візенталя прозвали „ловцем нацистів". Досі йому вдалося викрити біля 1,000 осіб, хоч деякі спостерігачі і кореспонденти звернули увагу, що центр Візенталя часто користується совєтськими джерелами і навіть пропаґандивними виданнями КҐБ, призначеними для осіб, які перебувають за кордоном. В Листі Гоффман закликає американців підтримати центр Візенталя, кажучи, що він є „приватною незалежною інституцією". Лист закінчується патетичним закликом, що людство ніколи не повинно забути жахливої дійсности з часів голокосту.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ, а зглядно сам генеральний прокуратор Вілліям Френч Смит, зарядив припинити слідство проти неґритянського проповідника Джессі Джексона, якого раніше підозрівали у симпатіях до Лівії, бо у 1980 році один високий лівійський дипломат пожертвував 10,000 долярів на основану Джексоном організацію оборони громадянських прав. Від того часу Джексон мусів зареєструватися як аґент закордонної держави, але тепер у виді того, що він став одним з кандидатів від Демократичної партії на президента, згаданий Департамент анулював раніше зарядження.

СОВЄТСИЙ СОЮЗ ЗАКУПИВ у З'єднаних Стейтах Америки 676,600 метричних тонн зерна, половину з чого становить пшениця а решта — це кукурудза та інші, — заявили речники Департаменту торгівлі. Весною цього року Москва закупила була 375,000 тонн пшениці і 301,600 тонн кукурудзи. Департамент торгівлі очікує тепер на більший закуп зерна Китайською Народною Республікою, торговельна місія якої вже перебуває в ЗСА. Пекін натякав, що Китай плянує спершу закупити два мільйони метричних тонн зерна до кінця цього року, а в загальному КНР потребуватиме прийнаймні шість мільйонів тонн на протязі чергових п'ятьох років.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ знаходяться на шляху встановлення формальних дипломатичних зв'язків з Ватиканом, — заявили речники Білого Дому. Президент Роналд Реґен недавно підписав законопроєкт, який анулює заборону витрати грошей на встановлення дипломатичної місії у Ватикані, яка то заборона була введена в життя ще в 1867 році. „Досі ми втримували зв'язки з Апостольською Столицею тільки на рівні представництва, — заявив заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс.

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ поінформувало, що більше як половина жінок з малими дітьми працюють і віддають дітей під опіку своїх родичів чи до приватних захоронок за заплатою. Якщо б існувала можливість добре зорганізованих опікунчих центрів, — заявили речники Бюра перепису, — то багато матерей пішли б до праці, особливо ті, які мають професії.

ВОСЬМИЙ КАНДИДАТ на президента з Демократичної партії, неґритянський проповідник Джессі Джексон, назвав себе радше пророком, як політиком. На спеціяльному зібранні проповідників він заявив, що він молиться і вони повинні робити те саме, щоб Бог дотримав своєї обіцянки і допоміг йому стати президентом З'єднаних Стейтів Америки. „Господь Бог пообіцяв і він ніколи не ламає своєї обіцянки, він ніколи не залишить мене осамітненим", — заявив Джексон присутнім біля 300 проповідникам, серед яких було багато молодих кандидатів. При тому він підкреслив, що кандидує на президетна ЗСА, бо „хтось мусить врятувати світ від пожару": „Я є пророком з політичною місією, а нашою місією є встановити моральну рівновагу нації", — заявив Джексон.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Чи нова війна на Близькому Сході?

П'ятнадцять місяців тому ЗСА вислали до Ливану 1,800 морських піхотинців, як складову частину міжнародного війська — поруч із французькими й італійськими вояками, що його запросив президент Ливану Амін Ґемаєль, щоб приявність в Ливані цього війська спричинилася до закінчення тамошньої десятирічної громадянської війни і до заведення миру й ладу. Згоду на таку мирову експедицію міжнародного війська дала рада Безпеки Об'єднаних Націй: СССР стримався від голосування, отож не заклав свого „вето", але такою „невтральністю" залишив собі вільну руку. Проте було ясно, що, в інтересі Москви не лежить замирення у Ливані, бо засаднича закордонна політика кремлівських володарів сприяє сіянню заколоту у всьому світі, де тільки можна. Проти мирової місії американців були теж зразу фанатичні мусулмани, звеличники іранського диктатора аятолли Хомейні, смертельного ворога Америки. Проте здавалося, що коли майже одночасно названому ливанському президентові вдалося переконати всі розсварені сторони в Ливані, щоб перевести спільну конференцію у Женеві для внутрішнього замирення, то, може, посередницька місія названих трьох західних держав, членів НАТО, з ЗСА у проводі дасть таки позитивні наслідки.

Однак за тих минулих 15 місяців ситуація на Близькому Сході радикально змінилась — на гірше. Громадянська війна в Ливані між „приватними арміями", міліціями, християнських і мусулманських ливанців не припинилася, хоч разу-раз проголошувано — і зараз таки ламано — перемир'я між воюючими сторонами. Ливанська державна армія, хоч тепер краща й сильніша, вишколена американськими підстаршинами, була і є заслаба, щоб силою втихомирити воюючі сторони. До того — у Ливані перебуває 40,000 війська сусідньої Сирії. Прибули сирійці кілька літ тому теж за згодою ливанського уряду для припинення громадянської війни. Швидко виявилося, що це була велика, трагічна для Ливану помилка: бо в Сирії постала сильна течія, яка проповідує створити „Велику Сирію" коштом анектування північної мусулманської частини Ливану.

Експансія Сирії проявилася також в активному сприянні бунту всередині Палестинської Визвольної Організації (ПВО). Екстремісти проголосили свого вчорашнього обожуваного вождя Ясіра Арафата, як „опортуніста" і наспраді — після кривавих зударів, з тисячами людських жертв, остаточно позбавили його влади. ПВО перестала існувати, як самостійна протизраїльська збройна сила й стала фактично частиною сирійської армії. На перше місце на Близькому Сході висунулась Сирія — фактичний сателіт Совєтського Союзу, від якого діставала і дістає зброю, військових „дорадників" і політичні накази. До столиці Сирії Дамаску полетів державний секретар Джордж Шульц і дістав від тамошнього президента Гафеза Ассада згоду на відкликання з Ливану всіх сирійських вояків під умовою, що одночасно Ізраїль відкличе своє військо з південної частини Ливану, сумежної з територією Ізраїля. Ні одно ні друге не сталося.

Тим часом почалася активна атака проти американських вояків в Ливані. В жовтні ц. р. переведено проти них страхітливий терористичний акт, коли навантажене вибуховим матеріялом авто врізалось в будинок головної квартири американців. Згинуло тоді 239 американських морських піхотинців. Це число зросло до 254-ох вбитих американців в наслідок обстрілювання їх позицій на бейрутському летовищі снайперами та артилерійським вогнем з довкільних горбів, що їх займають мусулманські фанатики, друзи, у тісній співпраці з сирійцями. У відплатній акції за обстрілювання сирійською протилетунською артилерією і ракетами, що їх дістала Сирія від Москви, американських неозброєних розвідчих летів, 18 американських військових літаків-джетів, приміщених на чердаках Шостої американської фльоти біля берегів Ливану, збомбардували мусулманські позиції на горбах, які панують над Бейрутом. Це вперше втягло ЗСА у безпосередній воєнний конфлікт на Близькому Сході.

У лондонській пресі появилася вістка, що під час минулотижневих відвідин нового ізраїльського прем'єра Іцака Шаміра у Вашінґтоні, рішено тимчасово відкласти набік спірні питання між Ізраїлем і ЗСА та за принципом пріоритету затіснити американсько-ізраїльські зв'язки на протисирійському фронті. Лондонська преса твердить, що насправді рішено повести війну проти Сирії, знищити арсенал зброї, що його сирійський уряд отримав від Москви, і ліквідувати совєтські впливи в Ливані. Деякі поважні коментатори, державні мужі й публіцисти, твердять, що однаково ЗСА, як і СССР не хочуть великої війни і тому Москва не стане в такій обороні Сирії, яка довела б до зудару з Америкою. Більшість американського суспільства підтримує „тверду" політику президента Реґена — демократична й ліберальна опозиція та деякі республіканські політики доражують відкликати морських піхотинців. Але це рівналось би капітуляції перед терористами і Реґен цього не зробить.

Лев Яцкевич

ПОЛІТИКА СТРАХУ ТА РОЗСУДКУ

Цілий західній світ живе ще сьогодні під враженням холоднокровного зістрілення в дні 1-го вересня ц. р. совєтським винищувачем південнокорейського цивільного літака з 269 пасажирами та командою літака, в часі перелету над островом Сахаліном.

Не зважаючи на наявну провину Совєтського Союзу, його уряд відмежувався від всякої відповідальности за зістрілення цього літака, складаючи її на ЗСА, які на його думку, користувалися корейським літаком для шпигунських цілей. Ми переконані в тому, що цей цинічний і брутальний акт, становить наявний виклик ЗСА, з метою принижити його престиж у вільному світі. Немає сумніву, що по численних протестах і демонстраціях, світ перейде над тим випадком до денного порядку, з уваги на панічний страх західнього світу перед розпутанням нуклеарної війни.

І подумати тільки, що ще в 1945 році ЗСА в кожному відношенні були найбільшою потугою світу: мілітарним, економічним та політичним. Національна продукція Америки дорівнювалася продукції цілого комуністичного бльоку, а крім цього, ЗСА мали в своїх руках найбільший козир світу, атомову зброю. І раптом, по трьох десятках років, немов за дотором магічної палички, все докорінно змінилося!

Сила, вплив та престиж ЗСА меншають кожного року, вони втрачають монополь атомової енергії, а з ним, довір'я своїх доцьогочасних союзників.

Одночасно Совєтський Союз, що досі був в дефензиві, підніс свою голову та поступово і сміливо здійснює свою мету світової революції. Щоб не бути голослівним, подаю незвичайно цікаві думки прем'єр-міністра Сінґапуру, Лі Квана Ю, виголошені на річній конференції Коммонвелту в Лондоні, 8-го червня 1977 року. На його думку Совєтський Союз від 30-ти років є в невпинним поході, здобуваючи пляново всі ключові позиції стратегічного перестеня, що оточує та ізолює ЗСА від решти світу. Але йдімо по черзі: на самому початку величезний шматок Південносхідньої Азії впав, мов доспіла грушка, в домену тоталітарної орбіти, при сонній резиґнації та погодженні з новою дійсністю ЗСА та вільного світу.

Не зважаючи на проголошення Вашінґтоном концепції „Нового Світу", давня боротьба поміж Сходом та Заходом продовжується. Совєтська пропаганда голосить urbi et orbi (містові і світові), що західня капіталістична система призначена на загибіль на смітнику історії". Для здійснення цієї марксистсько-ленінської догми Совєтський Союз використовує та підсичує кожну проблему та конфлікт, що дає можливість послабити вільний світ. Згадати б тільки: конфлікт білої і чорної раси в Південній Африці, конфлікт Арабського Світу з Ізраїлем на Близькім Сході чи горожанські війни в Південній Америці.

Проте, найбільшим тріюмфом комуністичного бльоку був В'єтнам, в якому зламано хребет американської самопевности.

На думку Лі Квана Ю, спільним фактором усіх доцьогочасних криз у вільному світі є поступовий відступ ЗСА з позицій світової потуги.

Чи Америка собі цього бажала, чи ні, вона в 1945 році, перебрала від Англії керівництво світу. У висліді доконаного факту, вона почала будувати гльобальну систему союзників, з метою припинити експансію комунізму. Ця система пережила гром деякого часу діяла задовільно. Загрозливий комуністичний виклик у Греції був успішно зліквідований в 1948 році агресивною та рішучою акцією президента Г. Трумана. Але з бігом часу, американська рішучість почала слабшати. Її віддзеркаленням була корейська війна (1953), в якій американцям вдалося спинити агресію північних корейців, але не підкорити самих агресорів!

Але вже в 1956 році, в часі мадярської революції, Америка не піднесла навіть мізинного пальця, щоб допомогти мадярам здобути свободу. Те саме повторилося декілька років пізніше в часі демократичної революції Дубчека в Празі.

Зусилля Центральної Розвідчої Агенції в 1961 році викинути комуністів з Куби, було найбільшим провалом в американській історії, який тільки частково зреабілітував президент Дж. Кенеді своєю рішучою поставою проти Москви в „ракетній" кубинській кризі наступного року.

В часі 10-річної агонії у В'єтнамі, Америка програла війну, не зважаючи на витрати у висоті 300 більйонів долярів та смерть 55,000 людей. Америка програла В'єтнамську війну, (першу війну у своїй історії) тому, що вона не мала сильної волі її виграти. За нею, наче на шахівниці, пішли Камбоджа та Ляос, впавши в невід найбільш жорстокого режиму світу. Від цього часу В'єтнамська війна зависла зловіщою тінню над цілою американською зовнішньою політикою. І, кожний новий конфлікт Конґрес вирішував з точки зору можливости другого В'єтнаму.

Америка зі своїми союзниками була на порозі великої перемоги в горожанській війні в Анголі, яку підсилювали мілітарно кубинці й совєти. На жаль, Американський Конґрес (1975) боячися другого В'єтнаму, вирішив залишити цю колишню португальську колонію своїй власній долі.

На наслідки американської політики в Анголі не треба було довго ждати, її відлунням була т. зв. Кісенджерівська формула для Родезії, яка не мала жадних шанс успіху тільки тому, що престиж Америки, по Анголі, впав так низько, що жадна політична партія в

(Закінчення на ст. 3)

С. Яр. Кальба

З МОЇХ РОЗМОВ І ЗУСТРІЧІВ

Зустріч Дж. Діфенбейкера з Патріярхом Йосифом

У Парляменті Канади Джан Г. Діфенбейкер безперервно репрезентував округу Принц Альберт із Саскачевану, де близько половина виборців — це українці, які десятками років голосували на нього майже одноголосно. Маючи почуття відповідальности перед своїми виборцями, Діфенбейкер кожного місяця звільнявся на двачи три дні від обов'язків в Оттаві, щоб відвідати Принц Альберт.

Перелітаючи з Оттави до своєї виборчої округи в Саскачевані Діфенбейкер затримувався на дві години часу на летовищі в Вінніпеґу, де в окремій залі для спеціяльних гостей, він відбував свої пресові конференції, про що наступного дня писала уся преса Канади на фронтових сторінках. За час 14 років мого урядування на посту екзекутивного директора централі КУК-у, секретарка Діфенбейкера кожного разу запрошувала мене телефоном до участи в тих пресових конференціях, що я не раз використовував, щоб при відповідній нагоді поставити питання в українських справах.

І так було 27-го квітня 1973 року. Коли під кінець пресової конференції Діфенбейкер запитав мене при всіх журналістах, що нового серед українців, я сказав йому, що якраз у цій хвилині, в катедрі св. Володимира і Ольги, відправляє Службу Богові великий гість з риму, Патріярх і Кардинал Йосиф Сліпий, якого совєтська влада тримала в таборах примусової праці в Сибірі повних 18 років аж до його звільнення на інтервенцію Папи Івана XXIII в 1963 році. Почувши цю вістку, Діфенбейкер затримав пресову конференцію і доручив своєму асистентові відкласти його дальший літ до після обіду, що дало йому можливість відбути несподівану зустріч з Патріярхом.

Коли ми обидва приїхали до катедри св. Володимира і Ольги, ця величава церква була виповнена вірними по береги. Ми протиснулись попід задню стіну до середини і станули в куті церкви в момент великого обходу на чолі з Патріярхом вповних ризах в почоті з Митрополитом Максимом, єпископами і священиками. Переходячи недалеко місця, де стояв Діфенбейкер, Патріярх Йосиф пізнав його, пристанув на хвилинку, і тричі поблагословив своїм хрестом. Заклопотаний Діфенбейкер шепотом запитав мене „Що йому робити".

Після Архиєрейської Богослужби, в бюрі катедри відбулась історична зустріч Дж. Г. Діфенбейкера з Патріярхом Йосифом у присутності Митрополита Максима Германюка, о. д-ра В. Кушніра і мене. Цю незабутню зустріч Діфенбейкер описав у другому томі своїх тритомних Споминів „One Canada", на сторінках 135; 136, яку цитую англійською мовою за оригіналом.

In response to those who claim speeches such as mine can do no good, Archbishop Major Joseph Cardinal Slipyj of the Ukraine, who was himself in prison for eighteen years under the Soviets, much of it in solitary confinement, stands as evidence to the contrary. I met with the Cardinal at the invitation of Monsignor Kushnir at St. Vladimir and Olga Cathedral in Winnipeg on 27 April 1973. Dr. S. J. Kalba, who was then Director of the Ukrainian Canadian Committee, has provided me with the following account of this meeting, the details of which he confirmed with Metropolitan Hermaniuk and Monsignor Kushnir who were also present:

After having extended his affectionate greetings to you, Cardinal Slipyj said he was waiting for this happy moment to personally thank you for the courageous stand you have taken as the Prime Minister of Canada at the United Nations in 1960 in defending the right for independence of Ukrainians and other peoples enslaved by Soviet Russia. The news of your historic speech was received in the Soviet prison camps shortly after it had been delivered at the United Nations in New York.

Your speech, Cardinal Slipyj said, was the greatest moral support ever received by political prisoners in Soviet Russia, and at the same time it had a very great influence on Soviet authorities who attach a great importance to the opinion of other countries and their leaders. As you know, Cardinal Slipyj was imprisoned as head of the Ukrainian Catholic Church by the Soviets for 18 years and was permitted to leave Soviet Russia in 1963 on personal intervention of Pope Jon XXIII. Cardinal Slipyj believes that your historic speech addressed to the United Nations was helpful in achieving his release from Soviet Russia.

On 19 November 1967 in New York, Ukrainians gathered from all over the world to present me with the Shevchenko Freedom Award. It is among my proudest possessions, as is their Princess Olga medal. It was the Ukrainian Canadian Committee who presented me with the bust of myself which now sits in the foyer of the Saskatchewan Legislature. I had twice tried to get into the Legislature in the flesh (in the elections of 1929 and 1938) and ended up doing so in bronze.

Його розмову з Патріярхом Йосифом Діфенбейкер включив до своїх споминів

(Закінчення на ст. 4)

Н.Н.

ЗНОВУ АТАКУЮТЬ „УКРАЇНСЬКИХ БУРЖУАЗНИХ НАЦІОНАЛІСТІВ"

Київські газети „Радянська Україна", „Літературна Україна" й інші, а також російська „Ізвєстія", орган Верховної Ради СССР, помістили чергову напастливу статтю, звернену проти „українських буржуазних націоналістів" під заголовком: „Провал прислужників ЦРУ". Не зважаючи на раніші твердження совєтської пропаганди, що український націоналізм „похований під величною будовою совєтського реального соціялізму", совєтська пропагандивна машина разу-раз розгортає широкомаштабну кампанію проти цього ж націоналізму і то різними методами — при допомозі засобів масової інформації і репресивної нищівної машини КГБ та совєтського „судівництва". Кампанія, очевидно, скерована проти українських патріотів на батьківщині і на поселеннях у вільному світі.

Автор В. Савцов розпочинає свою довгу, майже односторінкову статтю від містерійної історії, а саме від того, що ще 19-го серпня ц. р. органи внутрішніх справ Польської Народної Республіки затримали у місті Битом Ірену Зелену — „емісара ЗЧ ОУН та АБН. Шпигунку, яка діяла під машкарою туристки з Франції, було викрито під час передачі нею радянському громадянинові інструкцій провідувального характеру, мікроплівок, грошей тощо. Цей вантаж призначався, — пише далі Савцов, — для 'однодумця' в місті Івано-Франківську під кличкою 'Орест'. Але оунівські ватажки не здогадувались, що ось уже кілька років, дбайливо і глибоко законспірований ними канал діяв впоростю: накази та інструкції Я. Стецька регулярно читав не тільки його 'однодумець' і адресат в Івано Франківську...".

Отже Савцов стверджує, що КГБ вже раніше розкрило зв'язок до „Ореста", яким опісля виявився М. Є. Кухтяк, що його совєтські чинники, а головно славнозвісне КГБ, змусили виступити на влаштованій ними пресовій конференції в Києві 22-го листопада. У цій „покаєзусі" взяли участь совєтські і деякі закордонні кореспонденти, мабуть сателітні, бо досі на Заході не появилася ніяка інформація про цю „пресконференцію", крім довжелезних звідомлень у совєтських газетах.

Пресовою конференцією вів секретар Правління спілки журналістів М. О. Шибік. „Перед присутніми з заявою виступив М. Є Кухтяк, співробітник Івано-Франківського медінституту, відомий Я. Стецьку та певним колам на Заході як 'Орест', — каже „Радянська Україна" з 23-го листопада.

Далі вже переповідається чистісінька совєтська пропаганда про „чуйність совєтських громадян", „запроданість українських буржуазних націоналістів закордонним розвідкам", „високу свідомість радянської людини" тощо. Савцов закидає проводові ОУН, що він має „шлях до правлячих кіл адміністрації Р. Реґена", які вирішили дати до диспозиції ОУН та АБН „модерні засоби масової комунікації й інші заавансовані засоби технології й електроніки, зокрема поставлення власної радіостанції ОУН близько... України".

Все це нібито довідалися органи КГБ від Ірени Зеленої і М. Є. Кухтяка. Тому що стаття в совєтських газетах була написана напередодні IV СКВУ, треба припускати, що вона мала подвійну ціль: з одного боку очорнити працю ОУН, а з другого, поглибити різниці поглядів між двома фракціями ОУН — бандерівцями і мельниківцями, які мали перенестись на форум СКВУ.

У другій частині статті Савцов каже, що Стецько перестерігав свого „підданого" М. Є. Кухтяка, щоб передавані ним з України матеріяли „не потрапляли часом до рук його закордонних конкурентів, зокрема до оунівців-мельниківців, бо, згідно з його характеристикою, вони все стараються використати для власних цілей". Савцов згадує прізвище Миколи Плавюка і Д. Фурманця. „Виявляється, — говорив на пресконференції М. Є. Кухтяк, — що Фурманець є членом проводу ОУН (мельниківців), а Плавюк на той час не тільки був його головою, але й президентом 'Світового конгресу вільних українців', проти яких так войовничо настроєний Стецько".

Говориться також, що ОУН намагалася дістати з України уповноваження-мандат „з вимогою надати ОУНр виключне право керівництва 'Світовим конгресом вільних українців', при чому зробити це терміново". Тут так і видно, що совєтська пропаганда шита дуже грубими нитками і ціль дуже ясна: досягнути розбиття СКВУ і тим самим поглибити ще більше двополі українців на поселеннях. Для того вони втягнули М. Є. Кухтяка і І. Зелену та скликали пресконференцію. Головним прицілом совєтських пропагандистів стали тим разом обидві ОУН і особисто Я. Стецько і М. Плавюк.

Іван Стебельський

ВІД КОМІТЕТУ ДО „БАБИН ЯР ПАРКУ" В ДЕНВЕРІ

VI.

Вони рівнож дуже напали на Фундацію і Г. Ґінзбурґ і збиралися організувати проти українців публічні демонстрації. Отже ціла справа виглядала дуже загрозливо.

З початку лютого я довірочно довідався від директора парку, що делеґація у складі Г. Ґінзбурґ, їхнього адвоката Дж. Бюкенена і представників кацетників зустрінулася з посадником міста. На цій зустрічі вони висунули категоричне домагання зовсім викинути нас з парку й перестати з нами взагалі говорити. Та тут вони натрапили на старого політика й розумну та справедливу людину. Не зважаючи на певний політичний натиск й делікатну ситуацію з огляду на майбутні вибори на пост посадника, до яких він уже готувався, отже мусів рахуватися з жидівськими голосами, він негайно зайняв невтральне становище і заявив, що українців він викинути не може. Це противиться політиці міста й характерові самого парку. Він не хоче мати жадного клопоту, бо колишні в'язні кацетів погрожували бойкотом і галасливими демонстраціями.

Обидва комітети мусять полагодити справу нового конфлікту поміж собою компромісово, бо іншого виходу для добра самого парку немає. Немає сумніву, що на таке рішення мейора мав великий вплив його приятель директор парків, з яким ми все порозуміжували добрі, але чисто формальні відносини. Наша тактика й підхід до справи вповні себе виправдали.

Очевидно, що Фундація ані колишні в'язні кацету не мали ніякого поняття, що ми є поінформовані про їхню невдалу візиту. Назовні ми заявили повну готовість зустріти нових противників, познайомитися з ними, почути їхні арґументи й пробувати договоритися, не зважаючи на факт, що ми мали солідну умову підписану великими жидівськими організаціями й прийняту Управою міста.

Така наша заява і самопевність дещо здезорієнтувала колишніх в'язнів кацету. Вони побачили, що мають до діла з твердим і рішучим противником, який не дасть себе застрашити криком, погрозами й киданням образливих інсинуацій. Вони думали, що ми з різних причин не схочемо з ними зустрітися, що було б арґументом проти нас і в їхню корисгь. Взагалі треба сказати, що ми ніколи не дали відчути жидам, що ми почуваємося менше вартісними, або тими, що повинні почуватися до вини за понуре спільне історичне минуле. Наша праця мала на меті краще майбутнє і більше вирозуміння з обох сторін, а менше емоцій. Ми також усе були готові до зустрічів і переговорів. Здається в тому вони відчули нашу велику силу й нашу впертість довести справу парку до успішного закінчення, не зважаючи на всілякі перешкоди. Це напевно мало свій вплив на їхнє наставлення до нашого комітету й продовжування співпраці.

У такій атмосфері відбулася 22 лютого 1982 року наша зустріч з представниками Фундації, організованої жидівської громади й представником колишніх в'язнів кацету у канцелярії адвоката Дж. Бюкенена. Від нашого комітету взяли участь Дж. Желем, Ю. Мошинський і я. Зараз на початку нарад на нас, без ніякої провокації, напав делеґат від колишніх в'язнів кацету, заявляючи, що всі українці є антисемітами, німецькими колябурантами, які поголовно брали участь у ліквідації жидів.

Ми спокійно вислухали цей образливий привіт, а коли він скінчив говорити я забрав слово і для кращої орієнтації поспитав — хто він, звідки він походить, що так все добре про нас знає. Тоді він заявив, що він німецький жид і про все добре поінформований та знає, що говорить.

У відповідь Ю. Мошинський одверто й піднесеним голосом його самого назвав нацистським колябурантом, мовляв, якщо б він не співпрацював з ґестапом, то сьогодні тут не стояв би перед нами і не говорив би дурниць та образливих, брехливих слів про українців. Звідки він про це все може знати, якщо він в Україні не жив й українського народу не знає. Тим самим, він — брехун і колябурант. Такої відповіді представник колишніх в'язнів кацету не сподівався. Він думав нас стероризувати, а тут сам добре попався. Змішався і вкінці під натиском признався, що він сам, рятуючи життя, був нацистським колябурантом. Від того моменту зробився маленький і дуже чемний та більше не пробував атакувати українців.

У дальшому ми продовжували наші наради вже спокійно й ділово, але до згоди таки не дійшли. Вже під кінець голова Федерації підійшов до мене й старався переконати мене і Ю. Мошинського за всяку ціну дійти до згоди з колишніми в'язнями кацету, щоб не було крику й скандалів. Після цих сходин ми мали кілька приватних зустрічів з адвокатом Бюкененом; на них ми обговорювали різні варіянти компромісу. Показалося, що в'язні кацету головно протестують проти слова „разом" (в більшості жиди разом з українцями й іншими).

Нарадившись між собою, ми рішили викинути з написів слово „разом", а залишити (в більшості жиди з українцями й іншими), але без коми. Це небагато змінило саме значення і сенс цього речення і, щоб зліквідувати конфлікт ми подали адвокатові таку пропозицію.

Дня 11-го травня 1982 року відбулися чергові ділові сходини представників усіх заінтересованих у домі першого заступника президента Фундації Алана Гаса. Тут в першій мірі ми довідалися, що Гелена Ґінзбурґ в наслідок усіх цих конфліктів дістала нервовий розстрій і зрезиґнувала з посту президента Фундації, а на її місце вибрано А. Гаса. В бігу нарад колишніх в'язнів кацету, під натиском Гаса, хоча нерадо, все ж таки погодилися на наш компроміс відносно написів і заявили, що більше жадних претенсій до нас не мають. Тоді ми також вирішили нову дату відкриття парку, а саме 4-го жовтня 1982 року; справу пресових комунікатів і саму програму відкриття парку.

Відтак на чергу прийшла справа їхнього останнього листа до нашого комітету й наша відповідь на нього. Йшлося про те, що Фундація вирішила вибити прізвища всіх членів своєї Екзекутиви на ґранітних плитках у амфітеатрі, не згадуючи нічого про наш комітет і його членів. Цієї справи ніколи не порушувано на спільних сходинах, і ми були до певної міри заскочені такою однобічною розв'язкою. У нашому листі ми домагалися рівних прав відносно цієї справи для нашого комітету.

Користаючи з нагоди, ми порушили цю справу домагаючися, щоб вибити на плитках наш комітет і його членів нарівні з Екзекутивою Фундації.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! ПОЛАДНАЙТЕ СВОЇ ВАЖЛИВІ СПРАВИ ЩЕ ПЕРЕД КІНЦЕМ РОКУ. ЗОКРЕМА ЗАБЕЗПЕЧІТЬ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ ПЕРЕД НЕСПОДІВАНКАМИ ДОЛІ ОДНОЮ З ЧИСЛЕННИХ І ДЕШЕВИХ ГРАМОТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВВІЙДІТЬ У НЕВІДОМИЙ НОВИЙ РІК З ДОСТАТНІМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ.

Торонтонські...

(Закінчення зі ст. 1)

Ця дуже інформативна стаття ілюстрована двома великими світлинами: вгорі сторінки вид на Мейпл Ліф Ґарденс, де якраз відбувалося урочисте віче і апель перед відкриттям Конґресу, з підписом під знімкою: „Приблизно 8,000 українців із ЗСА і Канади зустрілися в Мейпл Ліф Ґарденс на кінець тижня для IУ Конґресу Вільних Українців. Лідер опозиції Браєн Малроні в головній промові заатакував Совєтський Союз за його поведінку супроти українців у час, коли українці, делеґати Конґресу, тримали тут віче в пам'ять понад семи мільйонів жертв Великого голоду 1932-33 років.".

Поруч з текстом статті подана зворушуюча світлина двох Митрополитів, коли вони вітають один одного братерським поцілунком, з підписом: „Поминальна Панахида: Блаженніший Митрополит Мстислав Скрипник був головним священослужителем при екуменічній поминальній Панахиді, яку відправили спільно тут ієрархи Української Католицької, Православної і Протестантської Церков для відзначення 50-річчя штучного голоду в 1932-33 роках ".

Зустріч Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків

У суботу і неділю 24-го і 25-го вересня ц.р., відбулась на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й., друга зустріч Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків (СУФН). Під час зустрічі урядова поштова станиця гасила (штемпелювала) поштові пересилки особливим штемпелем для відмічення 65-ліття першої летунської пошти на Україні.

В суботу відбулись загальні збори Союзу. Звіт з діяльности подав голова д-р Ю.Слюсарчук. За контрольну комісію звітував інж. Р. Загайкевич. Він теж проголосив вислід виборів нової Управи, що відбулись голосуванням кореспонденційним шляхом.

До нової Управи ввійшли: голова В. Забіяка, містоголова екзекутивний В. Цапар, ЗСА Захід — Б. Паук, Канада — Л. Войтів, Европа — І. Ґлин, Австралія — Н. Фіґоль, секретар — Д. Винничок, скарбник — Ю. Павлічко, голова контрольної комісії — д-р Ю. Слюсарчук, голова товариського суду — інж.Р. Загайкевич, члени управи — І. Булат, П. Співак і Р. Племонс.

Під час зустрічі відбулась виставка філателістичних та нумізматичних матеріялів у різних групах: односторінкові, однотабличні, література, юньйори та поза конкурсова.

В групі однотабличних нагороди одержали - кляса історія пошти: перша — Дж. Мазепа - Перша в світі летунська пошта Відень-Київ: друга — С. Ластер; третя — Дж. Гачнер. Кляса грошей: пирша — Н. Когут, Гроші української держави в 1917-20 рр.; друга — В. Микитин. Кляса тематика: перша — Б. Паук - Летунські коверти, пов'язані з Україною; друга — С. Ластер; третя Дж. Гачнер. Кляса українські марки та коверти: перша - Д. Винничок - Карпатська Україна; друга — М. Хомяк. Кляса марки та коверти, пов'язаних з Україною: перша — інж. В. Палієнко - Земська пошта на Україні; друга — П. Співак.

У групі односторінкових нагород були — Кляса найцікавіша коверта: перша нагорода — В. Цапар - Базар 1884; друга — М. Шулевський; третя — В. Цапар. Кляса найцікавіша марка: перша — М. Шулевський - Полтавське земство з надруком; друга —Л. Ґуґель; третя — Д. Винничок. Кляса найцікавіший банкнот або бонд: перша — Л. Ґуґель - Бонд Всеукраїнського Кооперативного Банку; друга та третя — М. Шулевський. Кляса найцікавіший приватний випуск: перша — В. Цапар - Марки Дивізії в Ріміні; друга — В. Цапар; третя — М. Шулевський. Кляса найцікавіша пропам'ятна коверта: перша — В. Микитин - Коверта зі Львова до Грацу; друга та третя — В. Цапар.

Нагороди у групі філателістичної літератури одержали: перша — Б. Паук - Україна, філателістична бібліографія; друга — Л. Ґуґель, третя — М. Шулевський.

У групі юньйорів першу нагороду одержав К. Співак - Українські місцевості на поштових марках.

Група позаконкурсові: перша — Б. Паук - Білорусь, поштова віньєтка 1915-1983, друга та третя — д-р Д. Річчіо.

Нагороду за найкращий експонат на виставці одержав Дж. Мазепа — Перша в світі летунська пошта Відень-Київ, друга — Б. Паук.

Нагороду голови Союзу дістав В. Цапар за тризуби України.

Під час з'їзду учасники мали нагоду прослухати доповідь з прозірками П. Співака про таборову пошту в Байройті. І. Булат говорив про розпізнання надруків тризуба. Гості з Англії привезли філателістичні матеріяли, над якими зав'язалась цікава дискусія.

У суботу ввечері відбувся бенкет, яким проводив В. Цапар. Там проголошено признані нагороди. Про поїздку до Відня на святкування 300-ліття відсічі звітували В. Цапар та інж. Р. Загайкевич. З'їзд дав нагоду продискутувати різні філателістичні питання та накреслити плян праці.

Багато труду в успішне проведення з'їзду вклав його організатор В. Цапар.

АДС

НЕ ГІСТЬ, А ГОСПОДАР...

В заголовку вістки про засідання Ради етнічних справ стейту Ню Джерзі, надрукованої в щоденнику ч. 235, 10-го грудня, є помилка: треба заголовок читати так: Головна Канцелярія УНС була господарем для Ради етнічних справ. — Ред.

ГРУПА СОВЄТСЬКИХ і американських учених прийшла до одностайної згоди в четвер, 8-го грудня, що загальна ядерна війна івиміна ядерними ударами між великими державами може означати лише загибель людства. Форум учених проходив у Вашінґтоні в приміщенні Сенату. Вісім видатних учених прийшли до висновку, що єдиною дорогою спасіння є замороження, а потім і повна ліквідація ядерної зброї. Людство не може бути заложником всезнищуючої сучасної зброї, воно не може жити на складах такої зброї, — заявили вчені.

Політика...

(Закінчення зі ст. 2)

Родезії не вірила, що Америка спроможна довести свою африканську формулу до путнього кінця.

Дальшим звеном невдачної американської політики слід вважати аґресію анґольських комуністів на Заїр, на початку 1977 року. Його врятували перед наслідками цієї аґресії Францiя та Марокко.

Президент Заїру, Мобуту, у відповідь на виминаючу відповідь Америки в справі мілітарної допомоги сказав: „Я мушу заявити, що ми гірко розчаровані становищем Америки".

Ще більш боязко зареаґував вільний світ (на чолі з Америкою) проти вторгнення совєтських військ до Афганістану. Після відносно гострих протестів в Об'єднаних Націях, колишній президент Картер наклав ембарґо на вивіз зерна зі ЗСА до Совєтського Союзу, яке, до речі, президент Реґен під тиском по приході до влади був змушений відкликати.

Звичайно, в Америці є багато розумних людей, які бачать неминучість збройного конфлікту ЗСА з Совєтським Союзом і знають, що всякі детанти та потурання Совєтському Союзові в повільному підбої світу, тільки приспішують реченець цього конфлікту та дають Совєтському Союзові можливість краще узброїтися та наздігнати Америку, (якщо така можливість існує. На жаль ті люди є в меншості, їх називають глумливо — істериками та воєнними шизофреніками.

А більшість, опанована та насичена ліберальними ідеями, влаштовує жалюгідні демонстрації за мир, протестує проти ракетної та атомової зброї, забуваючи при тому давню, але випробувану латинську пословицю „Якщо хочеш миру — підготовляй війну"!

Але з другого боку, не можна забувати, що, атомової війни не слід порівнювати навіть з найбільшою конвенційною війною в історії людства. Такі війни спричиняли великі матеріяльні втрати, позбавляли мільйони людей життя, чи робили їх каліками, але вони не нищили основ життя людини, затруюванням її навкілля радіоактивними променями.

Що небезпека атомової війни не видумана пропаґандою, доказують неймовірні кількості атомової зброї, якою запаслися обидві світові потуги: ЗСА та Совєтський Союз. Вона дорівнюється 40,000 ракетних атомових головок, а їх нищівна сила є в мільйон разів більша за силу атомової бомби, скинутої на Гірошіму. В тому випадку політика повинна бути основана на здоровім розсудку, з метою елімінації користування атомовою зброєю в майбутніх війнах.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гардвадрському університеті пожертвували:

Стефанія (Баляс) Гарван — $1,000 в пам'ять покійного мужа св. п. МАЕСТРА ВОЛОДИМИРА БАЛЯСА.

Марія Марусяк, дружина, Дарія і Іван Скіра, дочка з мужем — $1,000 в пам'ять св. п. ОСИПА МАРУСЯКА, пожертва призначена на видання праці про голод в Україні 1933 року.

Анна Михайлович — $1,000 в пам'ять брата св. п. МҐР-а БОГДАНА МИХАЙЛОВИЧА, з призначенням на видання праці про голод в Україні 1933 р.

Марія Овчинник — $1,000 в тринадцяту річницю смерти мужа, св. п. ПРОФ. МИХАЙЛА ОВЧИННИКА.

Лідія і Григорій Петраш — $1,000 в пам'ять сина, бл. п. БОРИСА ІВАНЮКА.

Марія Фафендик — $1,000 в пам'ять чоловіка, св. п. СТЕФАНА ФАФЕНДИКА.

Марія Храплива, дружина і діти Андрій і Олена — $1,000. Департамент Фізики в Сант Луїс Університеті — $150, проф. Альфред Вебер, Осип й Ірена Голинські — по $100, проф. Микола і Тереня Запорожченки, Артур і Су Мес, Денис і Мирослава Стахів — по $50, Михайло і Труде Дуб, проф. Михайло і Неля Скальські — по $30, Марлена Р. Легман, Ірена Новицька, д-р Михайло і Наталія Яремчишини — по $25, С. А. Вінценз — $20, П. Н. Нівальд і М. Людвіґ — $10 в пам'ять св. п. ПРОФ. Д-РА ЗІНОВІЯ ХРАПЛИВОГО.

Іван Вудкевич — $500 замість квітів на могилу односельчанина бл. п. ВАСИЛЯ ДУДИ, з призначенням на видання книжки про голод в Україні 1933 р.

Софія Незд — $100 в двадцяту річницю смерти чоловіка бл. п. Д-РА МИКОЛИ НЕЗД (НЕЗДІЙМИНОГА).

Д-р Осип Оришкевич — $100 в першу річницю смерти брата св. п. Д-РА ПЕТРА ОРИШКЕВИЧА.

Д-р Семен й Ірена Дорощак — $100, Джоен Веремчук, д-р Єфим Веремчук — по $50, д-р Едвард і Ольга Аріза, Григорій і Любов Бурбели, д-р Тарас й Іванна Ганушевські, д-р Іван Дідюк, д-р Еміль й Ірена Клюфаси, д-р Володимир і Галина Король, Орест Коропей, д-р Іван і Олександра Кузик, д-р Богдан і Таїса Кузьми, д-р Ярослав і Маріон Струмінські, д-р Володимир і Ева Юзичі, Авґустин і Алла Юзьв'яки, д-р Михайло і Сяня Яцухи — по $25, Юрій і Олена Тренклер, Марія Чировська — по $20 в пам'ять св. п. Д-РА ЯРОСЛАВА КОРОПЕЯ.

Христина Блаженко — $50 в пам'ять тети, св. п. МАРТИ ГРЕЧАНИК.

Інж. Роман Левицький — $50 замість квітів на домовину сл. п. ІНЖ. ІРЕНИ КОЛТУНЮК.

Ольга Петрончак — $50 в пам'ять бл. п. ПРОФ. ТИМОФІЯ СОСОНОВОГО, призначено на публікації про голод в Україні 1933 р.

Ольга Сушко, Ірена Траска — по $50 в пам'ять стрийка св. п. МИКОЛИ ХАРХАЛІСА, з призначенням на публікації про голод в Україні 1933 р.

Мґр. Олександер Луцький — $25 в пам'ять дружини св. п. ОЛЬГИ — ЛЮНИ ЛУЦЬКОЇ з ЦИБИКІВ, з призначенням на бібліотечний фонд ім. Григорія і Методія Пісецьких.

Інж. Станислав Берегулька — $25 в пам'ять бл. п. ПРОФ. Д-РА ОЛЕКСАНДРА СМАКУЛИ.

Д-р Іларіон Калиневич — $25 замість квітів на могилу бл. п. МАРІЇ ВОРОНЯК.

Мелянія (Дмитрів) Боднар — $20 в пам'ять покійного мужа, св. п. Д-РА ГРИГОРІЯ ДМИТРОВА.

Дарія Цапар — $20 в пам'ять св. п. МИРОСЛАВА КУМАНА.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

МІНІСТЕР ЕКОНОМІКИ Західньої Німеччини Отто Лямбсдорф офіційно був обвинувачений у четвер, 8-го грудня, в прийнятті хабарів на суму 50,000 долярів. Це перший західньонімецький міністер обвинувачений в такому злочині. Прокурор заявив, що Лямбсдорф брав хабарі в 1977 і 1980 роках від компанії Флік у Дюссельдорфі, щоб вплинути на законодавство про податки на користь компанії.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що по довгій і тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла від нас у Вічність, дня 11-го грудня 1983 р., проживши 87 років, наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

НАТАЛІЯ з ХАРЕЦЬКИХ ДАВИБІДА

довголітня учителька на рідних землях, вдова по старшині УГА Михайлові.

ПАНАХИДА у вівторок, 13-го грудня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Greenville Funeral Home, 374 Damforth Avenue, Jersey City, N.J.

ПОХОРОН в середу, 14-го грудня 1983 р., о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до української католицької церкви свв. Петра і Павла при 16 Bentley Avenue, Jersey City, N.J. **та на цвинтар** Holy Cross, North Arlington, N.J.

Горем прибиті:
син — ЮРІЙ з дружиною МАРІОН та дітьми: ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ; МИХАЙЛОМ та МАРІЄЮ
доньки — АННА ХИЖАК з дітьми: ЮРІЄМ; ТЕРЕСА з чоловіком ҐЕРТ МАЄР та внуком МИХАЙЛОМ
КСЕНЯ ГУСАР з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та сином ВОЛОДИМИРОМ
РОМАНА МИХАСЬКІВ з чоловіком ЮРІЄМ та синами: ЮРІЄМ та МАРКОМ
та ближча і дальша Родина в Україні та Польщі

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 11-го грудня 1983 р. з Волі Всевишнього, ненадійно, відійшов від нас на 84-му році свого життя, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО І ДІДО

бл. п.

БОГДАН БЕРЕЗА

уроджений в Бучачі, Україна, 21-го листопада 1899 р.

ПАНАХИДА у вівторок, 13-го грудня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенню П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 14-го грудня 1983 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра, на цвинтар св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — РОМАН з дружиною ЗІРКОЮ
внуки — ОЛЕСЬ І БОРИС
шваґер — ТАДЕЙ
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Замість квітів, просимо складати пожертви на Український Музей в Ню Йорку.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам

бл. п. Леонії Олексишин

складаємо 100.00 долярів на ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА.

Евфрозина і Михайло ГАЙДА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність дня 31-го серпня 1983 року, наша Найдорожча МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

ЕВСТОЛІЯ КМЕТА з роду СТОЛЯРСЬКА

В тому сумному для нас часі, багато наших Приятелів і Знайомих обдарували нас зрозумінням, сердечним ставленням і допомогою, за що хочемо Їм щиро подякувати, бо не в силі зробити це особисто чи листовно.

В першу чергу дякуємо Високопреподобному о. Протопресвітерові Іванові Ткачукові, за відслуження Парастасу, Заупокійної Служби Божої, за глибокодумні і теплі слова під час похорону, в яких представив життєвий шлях Покійної.

Щиро дякуємо Високопреподобним отцям, о. Протопресвітерові Артемієві Селепині і о. Митрофорному Протоєреєві Володимирові Базилевському за участь в Похоронних Відправах і відпровадження Покійної на місце Вічного Спочинку.

Зворушливий був спів Хористів під проводом п. Володимира Овчарука, диригента хору церкви Всіх Святих.

Сердечно дякуємо д-рові Романові Трохимчукові за жертвенну лікарську опіку.

Щиро дякуємо похоронному заведенню Суррей Фунерал Сервіс, за зразкове переведення всіх похоронних чинностей.

Дякуємо Всім, хто взяв участь у похоронних відправах, Родині, Приятелям і Знайомим.

Ми невимовно вдячні Всім, хто жертвував на Служби Божі, та Тим, що в пам'ять Дорогої Покійної склали на добродійні цілі, хто прислав вінки і квіти, склав співчуття особисто, листовно і телефонічно.

Хай Бог благословить Тих Всіх, що прийшли зі своєю допомогою в часі нашого [illegible]

Дякуємо Всім, хто в своїх молитвах згадав Покійну. Нехай Всевишній винагородить.

В глибокому смутку,
син — ІГОР КМЕТА з Родиною

ГРОШОВІ ПОЖЕРТВИ ДЛЯ КОЛЕКЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МАРІЯНИ У ДЕЙТОНІ

З подякою усім жертводавцям подаємо список пожертв на розбудову й потреби Колекції Української Маріяни. Починатимемо від 11-го листопада 1983 року, до початків в 1980 році, по відворотній черзі, як вони зареєстровані у наших архівах.

При цій нагоді згадуємо ще раз із вдячністю проломовий й ентузіястичний жест д-р Микола Ценка, який потягнув за собою чергу таких же ентузіястичних жертводавців-поломників для Марії та Її заповідника у Міжнародному Інституті Марійних Дослідів у Дейтоні. Така ж вдячність наша українській пресі, яка жертевнно піддержує наш клич і своїм ентузіязмом зуміла захопити і зворушити щирі й готові до пожертв українські серця.

по 500 дол. Д-р Микола Ценко, Петро Лагола, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" Ню Йорк.
310 дол. Марійська Дружина, Кергонксон;
300 дол. Марія Лямпіка;
250 дол. Марійська Дружина НЗПДМ Ню Йорк;
240 дол. Марія Палідвор;
по 200 дол. Параскевія Витвицька (в пам'ять жертв голокосту 1933), Григорій Лєх, Василь Каваць, п. Петрищин, о. Константин Тимочко, Брізбен, Австралія.
112 дол. Марійська Дружина при ц. Св. Трійці в Кергонксоні.
по 100 дол. Володимир Сидорак, Омелян Хамбурський, Анна Кобилецька, Іван Демчук, Юлія Свіртнянська, Марія Мриглод, Марія Тимяк, о. Я. Тростянецький, Мирослав Стахів, Ака Перейма, Надя Кузьма.
75 дол. Богдан Гайдучок.
60 дол. Варвара Савінда.
по 50 дол. Марійська Дружина при ц. св. Йосафата, Філядельфія, Марійська Дружина при ц. св. Івана Хрестителя в Нюарку, д-р Андрій Жоґута (Зґута), Роман Гуглевич, Марія Стефанів, Д-р Роман Смик, д-р З. Л. Мельник, Роман Іваницький, Надя Вернер.
по 40 дол. Параскевія Танчак, Павлина Клим.
45 дол. Ірена Клос.
по 30 дол. Олександер Ганас, Ростислава Гузар, Роман Іваницький, Депутат з Баффало, п. Ґробельський.
по 25 дол. Сестрицтво Різдва Пречистої Діви Марії в Едісоні, Марія Гординська, Степанія Мішкевич, Володимир Дибайло, Іванна Мачай, Лев Щур, д-р Галина Скорецька, Роман Городинський, Марія Кузьмович, Теодор Коцур, Осип Ґембатюк, Ігор Гуменюк, Олег Склепкович, СПС Норт Амеріка Інтерн. Дівіжен, Еґлвуд Клифс, як рівняючий дар до О. Склековича — 50.00.
по 20 дол. Марія Пелехата, Роман Різник, Ярослав Кравчук, Володимир Винницький, Степанія Барановська, Іванна Серединська, Ірена Левчук, Мирослав Белей, Ярослав Сухоцький, Орися Марків, Ірена Ніжанковська, Мирослав Мичкоаські.
15 дол. Степан Кравс.
по 10 дол. Степанія Савчин, Марія Сидір, Роман Косович, п. Гобчак, Мирон Маланюк, Микола Тимків, Валтер Пепюк, Орест Коптонюк, Надія Кузьма, Ольга Гриньків, Надя Харченко, о. Павло Ямняк.
по 5 дол. Олександра Шпиталь, Ірина Штелень.
4 дол. Степан Балик.

Крім цього, на листу у ред. А. Курдидика з 10-го лютого 1981 року на закуп металевої шафки, Вінніпеґ, дали:

25 дол. д-р Ф. Фаріон.
по 20 дол. д-р Т. Снігурович, А. Курдидик.
по 10 дол. Е. Онуфрійчук, І. Голейко, Б. Душенчук, О. Рогальський, Л. Курдидик, П. Салиґа, А. Борис, д-р Ф. Мучій, Л. Паньків, М. Марчак, Н. Костишин-Бейлі, С. Сивак, В. Леськів, П. Малецька, п. Менцінський.
7.50 Д. Микитюк.
по 5 дол. В. Бойчук, А. Олексюк, Г. Лазар, О. Кобзей, С. Шулякевич, В. Дембич, І. Шугарин, І. Цяпута, М. Савка, А. Господин, Д. Навроцька, М. Трухан.
по 3 дол. Л. Шулякевич, Р. Коваль.
2.50 дол. Дм. Микитюк.
по 2 дол. Т. Терентяк, Ф. Неведюк, А. Пакош, о. П. Романишин, М. Климків, М. Білик.
1 дол. о. М. Міненко.

Підсумовуючи усе на листі А. Курдидика з 10-го лютого 1981 р., зібрано всього 304.00 дол. в тому 45.00 американськими долярами, з чого 170.00 переслано чеком 24-го березня 1981 р. на заплату шафки фірмі бюрового устаткования, і 20.00 на конто Колекції. Решту грошей із цієї збірки, як теж з додаткових лист з листопада 1981 р., з травня 1982 — 3-го і 14-го травня — досі не переслано до нас і тому, що не маємо ніякого контакту вже більш року, не знаємо хто, скільки і що пожертвував для Української Марійної Колекції й не маємо змоги огопосити до загального відома усіх жертводавців та дякувати усім приятелям з Канади.

Ще раз дякуємо усім жертводавцям і прихильникам, яким на серці створення заповідника Української Маріяни, без яких ми не тільки не могли б розвиватись, але й існувати. Щедрі жертводавці та їхні пожертви наявний доказ багатіння, коли зростаєш в добробут з Богом (Лук 12:21).

Дейтон, Листопад, 1983 року.

Колекція Української Маріяни при МЛ
Університет Дейтон
Дейтон, Огайо 45469

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодиноких осіб, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

до 20-го грудня 1983 року

Зустріч...

(Закінчення зі ст. 2)

для тих, хто критикував його за його гострий виступ, як прем'єр-міністра Канади, проти Хрущова і совєтського колоніялізму. Як доказ, що лише такими відкритими натавруваннями можна вплинути на зміну політики московської верхівки.

Дня 26-го вересня 1960 року у відповідь Хрущову на його атаку проти західнього колонялізму тоді, як майже всі колоніяльні країни Азії і Африки засідали в Об'єднаних Націях, Діфенбейкер був єдиним лідером Заходу, що мав відвагу так сказати на повному форумі О Н (за моїм перекладом):

„Що ж тоді казати про Литву, Естонію, Латвію? Що сталось із свободолюбними українцями та іншими народами Східньої Европи" „...В міжнародних справах не сміє бути двоякої міри. Закликаю голову Ради Міністрів СССР дати тим народам під його домінацією право на вільні вибори, що дасть їм можливість встановити їх уряди за їх власним і вільним вибором".

Наступного дня, переходячи в будинку Об'єднаних Націй, — пише Діфенбейкер, — Хрущов потрутив його своїм плечем, малощо не зваливши його з ніг, а президент Айзенгавер і його секретар стейту Гертер щиро висловили йому признання. Прем'єр міністер Великобританії МекМіллен був захоплений. А коли сенатор Сумулонг (Sumulong) іменем Філіппін ще раз представив справу колоніялізму і станув за свободу для народів поневолених Совєтським Союзом, Хрущов почав грозити кулаком і, скинувши свій черевик, гримав ним по столі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 30-го грудня 1983 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1983 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1983 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

СФУЖО відзначила...

(Закінчення зі ст. 1)

локосту в репродукціях фотографій і заголовних сторінок „Діла" та „Канадійського Фармера" (з текстом українською й англійською мовами), а для учасників Конгресу була історія голоду, брошура англійською мовою (56 сторінок авторства д-ра Володимира Душника: „50 years Ago: The Famine Holocaust in Ukraine" (Terror and Human Misery as Instruments of Soviet Russian Imperialism).

Решту пополудня виповнила багата програма, в центрі якої була доповідь д-ра Марти Богачевської-Хомяк про столітній період українського жіночого руху, оперта на матеріялах до більшої історичної праці цієї вченої на цю тему. Праця вкоротці появиться друком, заходом СФУЖО і СУА, після майже семилітнього опрацювання.

Влучно ілюстрували і доповнювали тему доповіді прозірки із збірки давніх фотографій Українського Музею в Ню Йорку, пояснені супровідним словом Любови Волинець. Брак часу не дозволив на точніший перегляд і опис цінного матеріялу.

Аналізу сучасного українського жіночого руху на поселеннях дав панель на тему: „Сучасність і візія майбутнього в праці жіночих організацій". Три панелістки — Анна Троян з Торонто, Софія Качор з Вінніпегу і Надія Винницька з Монтреалю — підійшли до теми із різних аспектів і всі були згідні в тому, що не легко приєднати молодих жінок до жіночих організацій, бо цих проспективних членок часто відстрашує стереотипний образ жіночих організацій і їх стандартна, „дещо однобічна" (на перший погляд) праця. Поважною загрозою для розвою українських жіночих організацій на поселеннях є неминучий процес асиміляції, зрештою певного збайдужіння до зорганізованого життя, приспішеного поміт ним розчаруванням молодшої ґенерації також наслідком спорів в українській спільноті. Відчуження під впливом чужого оточення підкреслювалося в панелі.

Панелем проводила Олена Процюк, заступниця голови СФУЖО, а цілу пополудневу програму вела Оксана Соколик.

Увечорі того ж дня відбулася святкова вечеря для відзначення століття українського жіночого руху з участю поверх 300 гостей, у тому — поважна кількість представників організацій, які прибули на ІУ СКВУ. Надіслані привіти відчитала Ганна Мазуренко, секретарка федерації, що проводила вечором. При цій нагоді привітано також присутніх на залі кількох учасниць Жіночого Конгресу, що відбувся в Станиславові заходом Союзу Українок в 1934 році — у 50-ліття українського жіночого руху.

В програмі була промова канадійки Ґленни Карр, екзекутивного директора Онтарійського Жіночого Комітету. Прелеґентка обшир но говорила про статус жінок у Канаді, а про провінцію Онтаріо зокрема, закінчуючи твердженням, що правдива рівноправність жінок і чоловіків буде осягнена, коли всі будуть мати однакові можливості і таку ж відповідальність. Після цієї доповіді слідувало коротке слово-привіт д-р Марії Квітковської, голови СФУЖО.

В мистецькій частині тріо „Верховина" відспівали кілька пісень при фортепіяновому супроводі Олени Глібович, мистецького керівника ансамблю; закінчено програму історичним монтажем ілюстрованим прозірками у століття жіночого руху укладу Лесі Храпливої-Щур.

Для вшанування Наталії Кобринської, пробудительки українського жіноцтва до поступу на кінці минулого століття, СФУЖО подбала про пам'яткову відзначку, а Союз Українок Америки перевидав „Перший Вінок, Жіночий Альманах", що появився був у 1887 році у Львові під редак цією Наталії Кобринської і Олени Пчілки (Ольги з Драгоманових Косач).

Напередодні столітньої річниці українського жіночого руху, що почався в 1884 році, коли постала перша українська жіноча організація в Галичині — „Товариство Руських Жінок" у Станиславові — з почину Наталії Кобринської, письменниці і першої української феміністки, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій під проводом голови д-р Марії Квітковської гідно і величаво відзначила цю історичну подію, надаючи напрям для святкувань цієї річниці у 1984 році по всьому вільному світі українським жіноцтвом.

Пригадка про конкурс ім. Л. і П. Ковалевих

На початку 1983 року Діловой Комітет Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих, який існує при Головній Управі Союзу Українок Америки, проголосив два конкутси: 1) на історичну повість або оповідання і 2) на наукові історичні твори. Подаємо реченці і умовини конкурсів.

НА ІСТОРИЧНУ ПОВІСТЬ АБО ОПОВІДАННЯ

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне державницьке насвітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твори у трьох примірниках, переписані на друкарській машинці, треба надсилати до 31-го грудня 1983 року. Допускається до конкурсу теж друковані твори. Склад жюрі і висота нагород будуть подані своєчасно.

Заохочуємо письменників до участи та просимо висилати твори на адресу:

UNWLA 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КОНКУРС НА НАУКОВІ ІСТОРИЧНІ ТВОРИ ФОНДУ

Діловий Комітет Союзу Українок Америки для конкурсу на наукові історичні твори фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих проголошує наступний конкурс на науковий історичний твір з реченцем надсилання творів до 31-го грудня 1984 року.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне державницьке насвітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твір повинен мати найменше 100 сторінок машинопису. Присилати можна теж друковані твори українською або англійською мовами.

Склад жюрі і висота нагород будуть подані згодом. Твори надсилати на адресу: Ukrainian National Women's League of America, 108 Second Ave., New York, N. Y., 10003

Діловий Комітет

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ПІПСЬКА, член УНС Відд. 94-го ім. М.Шашкевича в Гемтремку, Миш., померла 19-го вересня 1983 року на 83-му році життя. Нар. 22-го лютого 1900 року в Польщі. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила в смутку синів Роберта, Івана, Сема і дочку Гелен. Похорон відбувся 22-го вересня 1983 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Її Пам'ять!
Роман Татрський, секр.

ВАСИЛЬ ВЕЛІТОВИЧ, член УНС Відд. 316-го в Рочестері, Н.Й., помер 29-го вересня 1983 року на 70-му році життя. Нар. 1912 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС став в 1958 році. Залишив у смутку дружину Михайлину, дочок Вірджінію і Доротею і сина Михайла. Похорон відбувся 1-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МАРІЯ ГАЙНЕС, член УНС Відд. 220-го ім. свв. Петра і Павла в Чикаго, Ілл., померла 17-го вересня 1983 року на 82-му році життя. Нар. в 1901 році в Україні. Членом УНС став в 1948 році. Залишила в смутку доньку Марію Влезень. Похорон відбувся 19-го вересня 1983 року на цвинатарі св. Воскресіння в Джастис, Ілл.

Вічна Її Пам'ять!
Секретар.

ОЛЕКСАНДЕР ОГОНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 19-го січня 1983 року на 78-му році життя. Нар. 14-го вересня 1905 року в Коломиї, Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Антоніну Огоновську. Похорон відбувся 21-го вересня 1983 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Семків, секр.

ГРИГОРІЙ СНІГ, член УНС Відд. 460-го ім. Тараса Шевченка в Лондоні, Онтаріо, помер 9-го жовтня 1983 року на 69-му році життя. Нар. в селі Василещинь на Полтавщині, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ніну, синів Володимира і Михайла, три доньки — Людмилу, Раїсу і Галину, сестру Палашку, та дальшу родину. Похорон відбувся 12-го жовтня 1983 року на цвинтарі Мт. Плезент в Лондоні, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Олександер Ковальчук, секр.

С. ПАСТУШЧИН, член УНС Відд. 468-го ім. Є. Коновальця в Ніягара Фоллс, Онт., помер 6-го жовтня 1983 року на 81-му році життя. Нар. 28-го лютого 1902 року в Україні. Членом УНС стала 1940 року. Залишила в смутку мужа Олексу, сина Івана з дружиною Анною і дві внучки. Похорон відбувся 8-го жовтня 1983 року на цвинтарі Фейрвю в Ніяґара Фоллс, Онт.

Вічна Її Пам'ять!
Петро Самець, секр.

СТЕФАНІЯ БОДНАРЧУК, член УНС Відд. 204-го ім. А.Гончаренка в Ню Йорку, померла 7-го жовтня 1983 року на 76-му році життя. Нар. 1-го липня 1907 року в Ярославі, Україна. Членом УНС стала в 1956 році. Залишила в смутку мужа Стефана. Похорон відбувся 11-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Михайла в Ґлестонбирі, Конн.

Вічна Її Пам'ять!
Мирон Заліпський, секр.

ВОЛОДИМИР ЮЩАК, член УНС Відд. 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Ілл., помер 3-го жовтня 1983 року на 60-му році життя. Нар. в Чикаго, Ілл. Членом УНС став в 1931 році. Залишив у смутку сестер Ольгу Марію і Дороту з родинами. Похорон відбувся 7-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Миколая в Парк, Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

МАРІЯ ҐУРАШ, член УНС Відд. 57-го ім. св. Петра і Павла в Коговзі, Н.Й., померла 3-го жовтня 1983 року ня 80-му році життя. Нар. 1903 року в Західній Україні. Членом УНС стала в 1938 році. Залишила в смутку мужа Петра і двох синів. Похорон відбувся 6-го жовтня 1983 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Її Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

ПЕТРО ТРУШ, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдність" в Філядельфії, Па., помер 11-го жовтня, 1983 року на 63-му році життя. Нар. 1920 року в Філядельфії, Па. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Доротею, двох синів — Петра і Павла та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Т.Дуда, секр.

СТЕФАНІЯ ПЕЛЕНСЬКА, член УНС Відд. 125-го в Чикаго, Ілл., померла 12-го жовтня 1983 року на 85-му році життя. Нар. в 1898 році в Стебнику, Україна. Членом УНС стала в 1960 році. Залишила в смутку сина Ярослава. Похорон відбувся 15-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Її Пам'ять!
Ґльорія Пашен, секр.

ТЕОДОР КУБАРИЧ, член УНС Відд. 217-го ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., помер 12-го жовтня 1983 року на 64-му році життя. Нар. 6-го лютого 1919 року в Янґставні, Огайо. Залишив у смутку дружину Катерину, дві дочки Іванку і Патрицію, двох братів Миколу і Петра; шість внуків, племінників і племінниць. Похорон відбувся 15-го жовтня 1983 року на цвинтарі Вайт Гейвен в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Приймак, секр.

ВАСИЛЬ БУЧКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 321-го ім. свв. Петра і Павла в Феніксвіллі, Па., помер 13-го жовтня 1983 року на 62-му році життя. Нар. 7-го грудня 1920 року в Україні. Членом УНС став в 1969 році. Залишив у смутку дружину Поліну, синів Миколу, Володимира, Івана і Честера; дочок Стефанію, Олену, Марію Анну; дві сестри і 12 внуків. Похорон відбувся 15-го жовтня 1983 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Фініксвіллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Д. Чук, секр.

ВАСИЛЬ КОНІШАК, член УНС Відд. 274-го ім. свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо, помер 13-го жовтня 1983 року на 83-му році життя. Нар. 29-го жовтня 1893 року в Україні. Членом УНС став 1939 року. Залишила у смутку дітей Василя, Стефана, Вероніку і Анну. Похорон відбувся 15-го жовтня 1983 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Олена Сенедяк, секр.

АННА КРАВЧУК, член УНС Відд. 14-го Т-ва „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Дж., померла 13-го жовтня 1983 року на 74-му році життя. Нар. 17-го січня 1910 року в Чехословаччині. Залишила в смутку мужа Володимира, синів — Михайла, Богдана, Стенлі, Реймонда і Миколу; доньок — Соню Берарді і Ірину та дев'ятеро внуків. Похорон відбувся 16-го жовтня 1983 року на цвинтарі Ґейт оф Гейвен в Гановері, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М.П. Отрок, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ГРУДНЯ 1983 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.